

Mgr. MARIE BENEŠOVÁ
MINISTRYNĚ SPRAVEDLNOSTI ČR

Praha 2. srpna 2023
Č.j. MSP-514/2020-ODKA-SPZ/3
Počet listů: 2
Přílohy: 1

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Obv. J. Ch. – stížnost pro porušení zákona

Přílohy: tr. spis Obvodního soudu pro Prahu 9 sp. zn. 50 T 80/2019

Podle § 266 odst. 1 zákona č. 141/1961 Sb., zákona o trestním řízení soudním (trestní řád), podávám ve prospěch obv. J. Ch.,

stížnost pro porušení zákona

proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2019, sp. zn. 67 To 399/2019, a jemu předcházejícímu rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 9. 9. 2019, sp. zn. 50 T 80/2019.

Napadené rozhodnutí

1. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 9. 9. 2019, sp. zn. 50 T 80/2019, byl obviněný J. Ch. (dále jen „obviněný“) uznán vinným přechinem maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku. Tohoto přechinu se měl dopustit tím, že

„dne 25. 11. 2018 přibližně v 18:00 hodin v Praze 9, na pozemní komunikaci v ulici Sokolovská 903/242, řídil osobní automobil. tov. zn. Jaguar F-Pace 20 D, přestože osobně proti podpisu převzal exekuční příkaz k provedení exekuce pozastavením řidičského oprávnění podle § 71a zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti, vydaný soudním exekutorem J. P., Exekutorský úřad Chomutov, ze dne 17. 8. 2017, č. j. 135 Ex 3492/17-19, který nabyl právní moci dne 31. 8. 2017, s poučením, že po dobu pozastavení řidičského oprávnění nesmí řídit motorová vozidla, a který doposud nebyl zrušen, a následně dne 12. 12.

2017 osobně převzal výzvu Magistrátu hlavního města Prahy k odevzdání řidičského průkazu z důvodu pozastavení řidičského oprávnění. “

2. Za to mu byl uložen trest odnětí svobody na tři měsíce, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu na dvanáct měsíců.
3. Obviněným bylo podáno odvolání, které bylo zamítnuto jako nedůvodné podle § 256 trestního řádu usnesením Městského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2019, sp. zn. 67 To 399/2019.
4. Odsuzující rozhodnutí soudů napadl obviněný dovoláním k Nejvyššímu soudu, a to výhradě z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. d) trestního řádu.
5. V dovolání obviněný konkrétně namítal, že v řízení před soudem prvního stupně bylo jednáno v jeho nepřítomnosti, ač se jej ze zdravotních důvodů nemohl účastnit a svou neúčast následně doložil lékařskou zprávou praktického lékaře. Neměl možnost plně uplatnit své právo na obhajobu a ke všem důkazům, na nichž byla obžaloba založena.
6. Toto dovolání bylo dne 3. 3. 2020 odmítnuto usnesením Nejvyššího soudu pod sp. zn. 4 Tdo 204/2020, a to podle § 265i odst. 1 písm. e) trestního řádu jako zjevně neopodstatněné.

Přípustnost stížnosti pro porušení zákona

7. Tento mimořádný opravný prostředek podávám s vědomím, že proti rozhodnutí Nejvyššího soudu, tedy i proti rozhodnutí Nejvyššího soudu o dovolání, není stížnost pro porušení zákona přípustná (§ 266 odst. 1 věta druhá trestního řádu). Nicméně vzhledem k faktu, že Nejvyšší soud v odůvodnění usnesení ze dne 3. 3. 2020, sp. zn. 4 Tdo 204/2020, vyjádřil svůj názor pouze k jiným námitkám, než těm, které jsou uplatňovány v této stížnosti pro porušení zákona, mám za to, že stížnost pro porušení zákona je přípustná. V tomto směru si dovoluji odkázat např. na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 6. 8. 2010, sp. zn. 4 Tz 92/2009, v jehož odůvodnění Nejvyšší soud shledal, že stížnost pro porušení zákona je přípustná v části, v níž byly uplatněny námitky, jimiž se Nejvyšší soud v rámci přechozího řízení o dovolání nezabýval.

Právní posouzení

8. V předmětné věci byl podle mého názoru porušen zákon v neprospěch obviněného, a to především v ust. § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

Relevantní právní úprava

9. V § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku se uvádí: „*Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že vykonává činnost, která mu byla takovým rozhodnutím zakázána nebo pro kterou mu bylo odňato příslušné oprávnění podle jiného právního předpisu nebo pro kterou takové oprávnění pozbyl, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.*“
10. Podle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 6. zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a řidičské oprávnění jí bylo pozastaveno podle § 95 nebo exekučním příkazem podle exekučního řádu.

Posouzení předmětné věci

11. Naplnění zákonných znaků trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku spatřuje Obvodní soud pro Prahu 9 v tom, že obviněný mařil výkon rozhodnutí jiného orgánu veřejné moci tím, že vykonával činnost, pro kterou mu bylo odňato příslušné oprávnění podle jiného právního předpisu.

12. V posuzované věci však bylo vedeno exekuční řízení k vymožení výživného na nezletilé dítě, které bylo určeno rozhodnutím soudu v občanském soudním řízení, v němž pověřený exekutor vydal exekuční příkazy ve smyslu § 59 odst. 1 písm. f) a § 71a zákona č. 120/2001, o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), za účelem dosažení úhrady dlužného výživného ze strany obviněného jako povinného. Následkem rozhodnutí exekutora podle § 71a odst. 3 exekučního řádu tak bylo pozastavení řídičského oprávnění povinnému do doby, než je exekuční příkaz zrušen.
13. V této souvislosti zákon o silničním provozu v § 125c odst. 1 písm. e) bod 6. výslovně stanoví, že fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a řídičské oprávnění jí bylo pozastaveno exekučním příkazem podle exekučního řádu. Zákon tak výslovně proklamuje menší společenskou škodlivost posuzovaného jednání a v návaznosti na to sám stanoví jeho postih netrestními nástroji.
14. K posouzení otázky viny je předně třeba poukázat na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 9. 2019, sp. zn. 3 Tz 75/2019, kde je pod bodem 14. uvedeno, že v případě rozhodnutí správního orgánu, kterým bylo řídičské oprávnění prozatímně pozastaveno, zákon o silničním provozu na tento případ výslovně stanoví, že fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích řídí motorové vozidlo a řídičské oprávnění jí bylo pozastaveno podle § 95 nebo exekučním příkazem podle exekučního řádu [§ 125c odst. 1 písm. e) bod 6. zákona o silničním provozu]. V případě, kdy takto zákonodárce výslovně postihuje určité jednání mírnějším režimem než tím, který upravují trestní předpisy, a proklamuje tak jeho menší společenskou škodlivost, je s ohledem na požadavek užití trestního práva jako ultima ratio k řešení společenských vztahů nezbytné užít právě nástrojů netrestních (§ 12 odst. 2 trestního zákoníku).
15. K této otázce lze dále odkázat na usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 19. 11. 2015, sp. zn. 14 To 370/2015, a usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 17. 10. 2019, sp. zn. 11 To 310/2019, na jejichž základě byla na zasedání trestního kolegia Nejvyššího soudu dne 12. 12. 2019 schválena následující právní věta publikovaná pod č. 6/2020 Sb. rozh. tr.:

„Exekučním příkazem, kterým bylo obviněnému jako povinnému pozastaveno jeho řídičské oprávnění, a to na dobu do vymožení pohledávky oprávněného, nedochází k pozbytí tohoto oprávnění ve smyslu § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu. Řízením motorového vozidla v této době se obviněný nedopouští přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázaní podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku a takové jednání může být posouzeno jako přestupek podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 6. zákona o silničním provozu.“
16. Obvodní soud pro Prahu 9 a Městský soud v Praze tak při hodnocení skutkového stavu nepostupovaly v souladu s požadavkem řádného určení všech znaků skutkové podstaty trestného činu, nezabývaly se možností aplikace jiné než trestní normy a nepřihlíděly k citovaným závěrům trestního kolegia Nejvyššího soudu.
17. Rozhodnutí exekutora o pozastavení řídičského oprávnění nadto ani není sankčním rozhodnutím, jako je tomu při uložení trestu zákazu činnosti soudem nebo sankce zákazu řízení motorových vozidel uložené správním orgánem, ale jedná se o donucovací opatření. Jde o zákonem předpokládanou formu provedení exekuce ve vztahu k občanskoprávnímu řízení, které má povinného přinutit k úhradě výživného na nezletilé dítě. U obviněného došlo k pozastavení řídičského oprávnění, nelze však na něj nahlížet tak, že mu bylo zakázáno řízení motorových vozidel soudem či jiným orgánem veřejné moci. Řídičské oprávnění mu tedy nebylo podle zvláštního předpisu odňato (§ 94 zákona o silničním provozu) ani jej podle zvláštního předpisu nepozbyl (podle § 94a odst. 1 zákona o silničním provozu držitel řídičského oprávnění pozbývá řídičské oprávnění dnem právní moci rozhodnutí, kterým mu byl soudem

uložen trest nebo příslušným správním úřadem uložen správní trest zákazu činnosti spočívajícího v zákazu řízení motorových vozidel, kterým bylo uloženo v trestním řízení přiměřené omezení spočívající ve zdržení se řízení motorových vozidel nebo kterým bylo rozhodnuto o podmíněném odložení podání návrhu na potrestání nebo podmíněném zastavení trestního stíhání, v průběhu jehož zkušební doby se držitel řidičského oprávnění zavázal zdržet se řízení motorových vozidel).

18. Zjištěné jednání obviněného proto nelze podřadit pod žádný ze tří alternativních případů maření nebo podstatného ztěžování úředního rozhodnutí, jak předpokládá skutková podstata přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 377 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku. Pro nedostatek znaků objektivní stránky skutkové podstaty trestného činu tak nemohla vzniknout zjištěným jednáním obviněného trestněprávní odpovědnost.

Závěr a návrh

19. Vzhledem ke shora uvedeným skutečnostem mám za to, že obviněný byl odsouzen v rozporu se zákonem, pokud byl shledán vinným ze spáchání přečinu podle § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku.

S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Nejvyšší soud:

- 1) podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2019, sp. zn. 67 To 399/2019, byl v neprospěch obviněného porušen zákon v ustanovení § 256 trestního řádu a v řízení předcházejícím rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 9. 9. 2019, sp. zn. 50 T 80/2019, v ust. § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku;
- 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu zrušil napadené usnesení Městského soudu v Praze a jemu předcházející rozsudek Obvodního soudu pro Prahu 9 a zrušil také další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu
- 3) a dále podle § 270 odst. 1 trestního řádu a Obvodnímu soudu pro Prahu 9 přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.